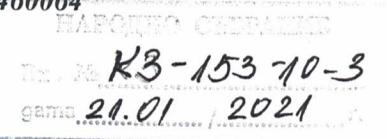

БЪЛГАРСКА АСОЦИАЦИЯ ЗА ЗАКРИЛА НА ПАЦИЕНТИТЕ

1421 София, жк „Лозенец”, бул. „Св.Наум” № 18, ап.2, тел.(02) 981 6669;
www.patient.bg ; e-mail: office@patient.bg; gsm: 0887 460064

Изх.номер:
003/20.01.2021 г.

ДО
Д-Р ДАНИЕЛА ДАРИТКОВА –
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯ ПО
ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

ОТНОСНО: Законопроект за изменение и допълнение на Закона за автомобилните превози (ЗАвП) със сигнатура № 154-01-2 от 14.01.2021 г.

УВАЖАЕМА Д-Р ДАРИТКОВА,

Във връзка със Законопроект за изменение и допълнение на Закона за автомобилните превози със сигнатура № 154-01-2 от 14.01.2021 г., абсолютно подкрепяме предлаганите промени в Закона и Мотиви.

Нормативните промени за регулиране на реда и начина за превоза на болни и ранени лица с линейки, които не са „Спешна медицинска помощ“ на ЦСМП към МЗ, както и минимални изисквания за персонал и оборудване на същите, способства за гарантиране законните права и интереси на болните и ранени лица.

В настоящата КОВИД-19 пандемия все повече хора изпитват необходимост от спешна помощ. Невъзможността на ЦСМП да се справи в кратко време с всички повиквания, наложи на хората да търсят алтернативни решения, като т.нар. „частни линейки“, които не са собственост на ЦСМП. Частните линейки от 15 години извършват дейности, които са необходими на хората, но попадат извън обсега на ЦСМП. Частните линейки нямат право да извършват спешна помощ, но всички случаи, които са отказани от 112 и които не са спешни са за частните линейки, каквато е практиката в целия ЕС (след изписване от лечебно заведение до дома и обратно, за преглед и медицински процедури, между лечебни заведения, хоспис и други).

За съжаление липсата на нормативна регулатация създава предпоставки този сектор да не спазва никакви норми, с което се накърняват правата и интересите на болните и ранени лица. Появиха се и т.нар. „копърки-линейки“, които работят изцяло в сивия сектор, неспазвайки и настоящото законодателство. Ситуацията с ковид-а и покрай недостига на държавни линейки даде възможност на тези линейки-измамници да работят безнаказано с повече хора, които имат нужда от спешна помощ.

Какви са проблемите? На **първо** място, че тези „линейки“ се правят на „спешна помощ“, а в тях няма лекар и/или медицински специалист, а най-често - шофьорите на тези линейки се представят за лекари, а не са. Това е изключително опасно, защото вие си поръчвате линейка, мислейки че тя е същата като на спешна помощ и разчитайки, че ще дойде с лекар и медицински екип, а се оказва че идва шофьора – „мнимия лекар“, и най-лошото е, че извършва и „реанимационни дейности“ и други действия без правно основание.

Подобни действия на „линейки“ и „лекари“ са в нарушение на Закона за здравето, според който извършване на медицински дейности от лица без медицинско образование,

попадат в хипотезата на санкционната разпоредба на чл. 222, ал. 1 „Който оказва медицинска помощ или извършва здравна дейност, без да има необходимата професионална квалификация по медицинска професия за това, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с глоба от 5000 до 10 000 лв., а при повторно нарушение - от 10 000 до 20 000 лв.“.

Вторият сериозен проблем е финансовата измама на хората. Тези „линейки“ нямат обявени ценоразписи и определят цената на око в зависимост от нуждата на хората. През годините при нас са постъпвали сигнали за измамени пациенти, на които са взимани между 300 и 750 лв. за „гол транспорт“ за линейка без лекар/фелдшер/медицинска сестра, като същия е нормално да струва 50 лв. Тук стои въпроса, че същите не издават касови бонове, което е отново в нарушение на закона.

Третият сериозен проблем е липсата на контрол, административно-наказателна отговорност и налагане на санкции. При копърките-линейки липсва възможността болните и ранени лица да се защитят, а отговорността е напълно размита, защото линейката се води на лицето „Х“, шофьор е лицето „У“, телефоните са на „А“, сайта е на „Б“ и т.н. Когато няма издадени касови бонове трудно се доказва измамата.

Например „линейка-копърка“, която е „изсипала“ труп на улицата пред една от столичните болници. Разследващите не могат да открият собственика на линейката, защото такъв на адресната регистрация няма. Тук възниква и друг сериозен проблем, а именно как така труп се е озовал в „линейката-копърка“? Защо човека е починал в линейката? Явно отново правейки са на „спешна помощ“ без лекар и медицински специалисти, без необходимото медицинско оборудване, действията на шофьора на „линейката-копърка“ са довели до смъртта на човек, чийто близки и разследващите не могат да направят нищо.

Друг съществен момент е че „линейките-копърки“ стоят пред някакви къщи, в стопански дворове с животни и санитарно-хигиенните условия са под минимума. Очакванията са, че след като е линейка, в нея се спазват всички хигиенни мерки, но такива просто няма. Виждали сме пред болниците, където често стоят, как шофьора вади едно парцалче и забърска... В специализирания превоз, освен Ковид-19 има и редица други инфекции, и този тип „линейки“ стават сериозен приносител на зарази. Ако случайно има кислороден апарат в „линейката“, е наблюдавано как се мият мущулите, маските за кислорода на мивката, а същите трябва да бъдат сменени с еднократни след всеки пациент, а самата линейка - дезинфекцирана, което не се прави.

По наши данни само на територията на град София съществуват над 65 „линейки-копърки“. В цялата страна има по няколко такива копърки-линейки във всеки град. Обикновено това са бивши шофьори или санитари от ЦСМП или болниците. В повечето случаи собственици на катаfalки имат и линейки. Те видяха че няма регулатии, че могат безнаказано да мамят хората и станаха все повече, като в последно време решиха че могат безнаказано да продават легла, кръв, плазма и други на ковидни пациенти. Наглостта им стигна до там че те започнаха да надписват линейките си с „БЪРЗА ПОМОЩ“ или „СПЕШНА ПОМОЩ“, подвеждайки хората, че са ЦСМП.

Навсякъде в ЕС спешната помощ изпълнява само спешна медицинска помощ, а има отделно специализиран медицински транспорт за всички останали случаи. В България традиционно спешната помощ извършваше всичко, но е нормално тя да започне да отговаря само на спешни повиквания и това се случи постепенно с времето, което от своя страна отвори ниша за работа на различни субекти.

В последните години държавните органи бяха ангажирани с подобряване на спешната помощ и регулирането на проблема с транспорта на болни и ранени лица остана нерешен. Към

настояния момент ескалира чувствителността на потребителите и възникна необходимостта от спешна регулация, с цел да бъдат запазени правата на потребителите и да не се случват подобен тип измами, и гарантирано осигуряване на качествен медицински транспорт на нуждаещите се.

Приветстваме използваната терминология „болни и ранени лица“, която напълно отговоря на съществуващите в тази насока норми. В случая са приложими текстовете за превоз на болни и ранени лица от НАРЕДБА № 60 от 24.04.2009 г. за одобряване типа на нови моторни превозни средства и техните ремаркета Издадена от министъра на транспорта и ДИРЕКТИВА 2007/46/EО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 5 септември 2007 година за създаване на рамка за одобрение на моторните превозни средства и техните ремаркета, както и на системи, компоненти и отделни технически възли, предназначени за такива превозни средства, които регламентират що е то линейка. От друга страна в БДС ЕН 1789:2007+A2:2014 „Медицински превозни средства и техните съоръжения. Линейки.“ използваната терминология е „линейки, използвани за транспорт и оказване на грижа за пациенти“.

Нашето становище е, че е правилно употребено „превоз на болни и ранени лица“, но в преходните и заключителни разпоредби следва да има ясно формулирано съдържание на понятието „**болни и ранени лица**“, по същество това са пациенти, които се нуждаят или вече им е указана медицинска помощ.

„**Болни и ранени лица**“ - са физически лица, в това число и пациенти, които не са в „спешно състояние“, които се нуждаят от специализиран медицински транспорт със специални превозни средства от надлежно квалифицирани специалисти, или чието здравословно състояние налага използването на такъв.

В сегашния ЗИД на ЗАвП, в §4 от Допълнителните разпоредби, § 1, т.59. „Превоз на болни и ранени лица“ е превоз на болни или ранени лица, чието състояние не е определено като „спешно“ и съответно не попадат в обхвата на понятието „спешни пациенти“ съгласно Наредба № 3 от 6.10.2017 г. за утвърждаване на медицински стандарт „Спешна медицина“, извършван със специални превозни средства, оборудвани за превоз на болни и ранени лица.

УВАЖЕМА Д-Р ДАРИТКОВА,

Считаме, че направените предложения и уточнения са важни, свързани с уреждане на отношенията, касаещи използването на подходящ специализиран медицински транспорт със специални превозни средства на болни и ранени лица, и следва да намерят приложение в предлагания Законопроект за изменение и допълнение на ЗАвП.

